

14 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

ΠΡΕΥΝΑ ΤΟΥ Ρ

Απιαστο όνειρο για πολλούς οι

Δεν περνά μέρα χωρίς μια είδηση από τον κλάδο του Τουρισμού, που να προσπαθεί να μας πείσει ότι επιτέλους ανακαλύφθηκε το ελληνικό «ελντοράντο» κι αυτό δεν είναι άλλο από τον ήλιο και τη θάλασσα, τις γαλάζιες παραλίες και το πλήθος των τουριστικών καταλυμάτων. Τι σχέση έχει όλο αυτό με το δικαίωμα του λαού στην αναψυχή; Η απάντηση έχει ήδη καταγραφεί σε πρόσφατη ανακοίνωση των ΚΚΕ: «Σε μια περίοδο που η κυβέρνηση και οι μεγαλοξενοδοχοί πανηγυρίζουν για τα ρεκόρ αφίξεων και την ανάπτυξη στον τουρισμό, η πλειοψηφία του λαού δεν μπορεί να κάνει ούτε μια ημέρα διακοπές, γιατί το εισόδημα είναι τσακισμένο, ενώ οι τιμές

σε εισιτήρια και δωμάτια απληροίστες, οι εργαζόμενοι στον κλάδο του τουρισμού δουλεύουν με εξοντωτικά ωράρια και με μεροκάματα πείνας, ενώ οι μικρές επιχειρήσεις του κλάδου κλείνουν η μία μετά την άλλη. Όλα αυτά αναδεικνύουν ότι η καπιταλιστική ανάκαμψη, για την οποία μιλάνε η κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα, δε συνεπάγεται ανακούφιση του λαού ούτε ανακοπή των αντιλαϊκών μέτρων».

Στο λαμπερό «παρμιούθι» που λέγεται Τουρισμός με τις φρούδες ελπίδες που καλλιεργούν ξενοδοχοί και κυβέρνηση περί νέων θέσεων εργασίας, το μόνο πραγματικό είναι τα τεράστια έσοδα - κέρδη των μονοπωλίων του κλάδου, των μεγάλων

επιχειρηματικών ομίλων.

Πέρυσι επισκέφθηκαν την Ελλάδα 17,9 εκατομμύρια τουρίστες και τα άμεσα έσοδα ήταν 11,9 δισ. ευρώ σύμφωνα με τις εκτιμήσεις Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) και των στοιχείων του Κέντρου Τεκμηρίωσης του Ελληνικού Τουρισμού (ΚΤΕΤ).

Ποιος καρπώθηκε τα κέρδη; Σίγουρα όχι οι εργαζόμενοι στον τουρισμό που δουλεύουν όλο και πιο φτηνά. Ούτε φυσικά οι μικρές και οικογενειακές επιχειρήσεις που βάζουν λουκέτο. «Τα λεφτά πήγαν στα λεφτά» δηλαδή στους επιχειρηματικούς ομίλους που δραστηριοποιούνται στο τουρισμό διότι η κρίση δεν είναι για όλους. Αλλιώςτε σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου

Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων την περίοδο 2009 έως 2013 άνοιξαν 914 νέα ξενοδοχεία, το 73% των οποίων εντάσσεται στις τρεις υψηλότερες κατηγορίες, ενώ διέκοψαν τα λειτουργία τους 613 μονάδες συνολικής δυναμικότητας 34.480 κλινών, από τις οποίες μόνο το 3% προερχόταν από τις υψηλές κατηγορίες.

Για φέτος προβλέπουν ότι τα συνολικά έσοδα από τον Τουρισμό θα φτάσουν τα 13 δισ. ευρώ. Σε αυτό το μεγάλο φαγοπότη όλο και λιγότεροι εργαζόμενοι βρίσκουν δουλειά (πέραν που ήταν χρονιά ρεκόρ της πεντακτονταετίας για τον Τουρισμό απασχολήθηκαν 3,5% λιγότεροι εργαζόμενοι).

Σε αυτό το μεγάλο φαγοπότη που βασίζεται στην εκμετάλλευση των εργαζομένων, η πλειοψηφία των εργαζομένων δεν κάνουν διακοπές, οι εργαζόμενοι στον Τουρισμό έτσι κι αλλιώς δεν κάνουν διακοπές. Είναι ενδεικτικά τα στοιχεία για τον εποχικό εργαζόμενο που δουλεύει στον Τουρισμό για 5 μήνες και παίρνει συνολικά 3.500 - 4.000 ευρώ για να βγάλει 12 μήνες υποχρεώσεων. Δεν έχει τη δυνατότητα ούτε το χειμώνα που δεν δουλεύει να κάνει πραγματικές διακοπές που θα του προσφέρουν ξεκούραση και αναψυχή, γιατί τα χρήματα δεν τού φτάνουν ούτε για να ζήσει.

Συνολικά για τους εργαζόμενους το δικαίωμα, η βαθιά ανάγκη τους

Πατάς άμμο, πληρώνεις χρυσάφι

Ενδεικτικό της κατάστασης που επικρατεί είναι το κόστος σε οργανωμένες πλαζ της Αττικής:

Ακτή του Ηλίου, Άλμιος: Εισόδος 5 ευρώ (σ.σ. στην τιμή περιλαμβάνεται και η ξαπλώστρα) τις καθημερινές. Τα Σαββατοκύριακα η είσοδος κοστίζει 6 ευρώ, συν 2 ευρώ η ξαπλώστρα. South Coast, Α' Πλαζ Βουλας: Καθημερινές 4 ευρώ (είσοδος), τιμή ξαπλώστρας 2,5 ευρώ και καναπέ 5 ευρώ. Τα Σαββατοκύριακα 5 ευρώ η γενική είσοδος, 4 ευρώ η ξαπλώστρα και 10 ευρώ ο καναπές.

Ακτή Βουλιαγμένης: Κανονικό εισιτήριο 4 ευρώ και μειωμένο (για παιδιά ηλικίας 6 έως 12 χρόνων, πολύτεκνους, άτομα ηλικίας άνω των 65 χρόνων, ανέργους, φοιτητές και άλλες κατηγορίες) 3 ευρώ. Οι ξαπλώστρες δεν έχουν επιπλέον χρέωση. Οι δημότες πληρώνουν 1,5 ευρώ τις καθημερινές και 2 ευρώ τα σαββατοκύριακα.

Αστέρας Βουλιαγμένης: Δευτέρα με Παρασκευή 15 ευρώ. Τα Σαββατοκύριακα 25 ευρώ.

Yabnapaki, Βάρκιζα: Τις καθημερινές 5 ευρώ και τα Σαββατοκύριακα 6 ευρώ συν 5 ευρώ η ξαπλώστρα.

Grand Beach, Λαγονήσι: Ενηλικες: Δευτέρα έως Παρασκευή 8 ευρώ. Σαββάτο, Κυριακή, αργίες 17 ευρώ. Παιδιά έως 6 χρόνων: Δευτέρα έως Κυριακή & Αργίες, δωρεάν. Εως δύο παιδιά 6 - 12 χρόνων: Δευτέρα έως Παρασκευή, 4 ευρώ. Πάνω από δύο παιδιά 6 - 12 χρόνων: Δευτέρα έως Παρασκευή, 4 ευρώ. Παιδιά 6 - 12 χρόνων: Σαββάτο, Κυριακή, Αργίες, 7 ευρώ.

Eden Beach, Ανάβυσσος: Χωρίς είσοδο με κόστος 5 ευρώ την ξαπλώστρα τις καθημερινές και 7 τα Σαββατοκύριακα.

Αυλάκι, Πόρτο Ράφτη: Τις καθημερινές, 5 ευρώ, 3 ευρώ για άτομα άνω των 60 χρόνων και παιδιά 4 - 12 χρόνων. Τα Σαββατοκύριακα υπάρχει γενική είσοδος 5 ευρώ.

Καράβι Σχοινιά: Η είσοδος στο Καράβι είναι δωρεάν, υπάρχει, όμως, 4 ευρώ ελάχιστη κατανάλωση το άτομο. Επιπλέον τα Σαββατοκύριακα η ξύλινη ξαπλώστρα χρεώνεται 5 ευρώ, η μεταλλική με ομπρέλα 5 ευρώ και χωρίς ομπρέλα 4 ευρώ.

Δυσβάσταχτο κόστος ακόμα και για ένα μπάνιο

Δυσβάσταχτο είναι το κόστος για ένα μπάνιο. Σήμερα, πολλές παραλίες της Αττικής είναι απροσπέλαστες για το πλάτυ κοινό, αφού για να απολαύσουν τη θάλασσα οι εργαζόμενοι μαζί με τις οικογένειές τους θα πρέπει να καταβάλουν σχεδόν ένα μεροκάματο. Τα λεγόμενα «μπάνια του λαού» έχουν γίνει προνόμιο, αφού για να μπει κάποιος σε μια από τις οργανωμένες πλαζ της Αττικής χρειάζεται να καταβάλει από 4 μέχρι και 15 ευρώ, τις καθημερινές και από 4 μέχρι και 25 ευρώ τα Σαββατοκύριακα. Και αν κάποιος θέλει να χρησιμοποιήσει ξαπλώστρα, ομπρέλα, ντουζιέρα και διάφορες άλλες... «ευκολίες» που προσφέρουν οι παραλίες - καταστήματα θα πρέπει να πληρώσει το αντίστοιχο οικονομικό αντίτιμο.

Φυσικά, η είσοδος είναι μόνο η αρχή, αφού στις οργανωμένες πλαζ τα πάντα πληρώνονται. Συγκεκριμένα το πάρκινγκ, σε κάποιες παραλίες χρεώνεται επιπλέον, οι ξαπλώστρες, επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις χρεώνονται έξτρα και ξεκινούν από 2 και καταλήγουν στα 5 ευρώ. Το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ένα μπάνιο μιας τετραμελούς οικογένειας σε μια οργανωμένη παραλία να ξεκινά από 25 ευρώ, σχεδόν όσο ένα μεροκάματο, και να φτάνει μέχρι και τα 40 με 50 ευρώ.

Όλα αυτά, βέβαια, χωρίς να φάει και να πει κανείς κάτι, από τις διάφορες καντίνες και τα μπαρ της παραλίας, γιατί τότε το κυριακάτικο ή και καθημερινό μπάνιο θα φτάσει να κοστίζει σχεδόν όσο ένα βδομαδιακό. Καθώς, ανάλογα με το σε ποια πλαζ βρίσκεται ο καθένας χρεώνεται ανάλογα και το νερό, ο καφές, το παγωτό και όλα τα υπόλοιπα.

Οπότε ακόμα και το δι-

Στην ουρά για την είσοδο σε μια από τις οργανωμένες, δηλαδή εμπορευματοποιημένες παραλίες

καίωμα στα θαλάσσια μπάνια, στην ξεκούραση και την αναψυχή γίνεται δυσπρόσιτο δικαίωμα, αφού πλέον όποιος δεν έχει θα πρέπει ή να κάτσει σπίτι του και να βλέπει τη θάλασσα από την τηλεόραση ή να πάει σε κάποια από τις ελεύθερες πλαζ που όμως δεν διαθέτουν τις απαραίτητες υποδομές. Στην καλύτερη περίπτωση, η υποδομή που υπάρχει είναι μόνο κάποιες ντουζιέρες, ενώ στην πλειοψηφία αυτών των παραλιών οι δρόμοι στους οποίους ανήκουν, δεν μαζεύουν έστω τα σκουπίδια, αφού κάνουν περικοπές σε προσωπικό και δραστηριότητες στηρίζοντας την κυβερνητική πολιτική.

Την ίδια ώρα, ο φυσικός πλούτος της χώρας ο γιάλος, οι παραλίες, τα δάση, η δημόσια περιουσία γενικότερα, έχουν ήδη μετατραπεί σε κερδοφόρα εμπορεύματα. Αρκετές από τις καλύτερες ακτές του Σαρωνικού έχουν μετατραπεί σε επικοινωνιακά ιδιωτικά φεουδαία στα οποία οι λούόμενοι που αναγκαστικά καταφεύκουν πληρώνουν αδρά.

Σε οργανωμένη παραλία του Αλμιού, η Γιώτα, η Μαρία, η Μέλπω και η Δήμητρα, μόλις τέλειωσαν το Λύκειο. Ηρθαν με το λεωφορείο από τη Νίκαια. «Ακόμα

και τα 8 ευρώ είναι πολλά για μας», λένε. «Όσο για διακοπές, λεωφορείο και μπάνια στις κοντινές παραλίες». Ο Δημήτρης με την οικογένειά του μένουν στον Αλμιο και μπάνιους στην πλαζ χωρίς εισιτήριο. «Η κρίση δεν έχει στριμώσει πολύ την οικογένειά μου. Ακόμα εργαζόμαστε με τη γυναίκα μου και δεν αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα που έχουν πολλοί άλλοι».

Εξω από το φράχτη της οργανωμένης πλαζ εκατοντάδες λούόμενοι στριμώχνονται στην ελεύθερη παραλία. Μια ομάδα φοιτητών έχε δώσει ραντεβού για το μπάνιο της. Ηρθαν με το λεωφορείο. Ούτε λόγος να μπουν στην οργανωμένη πλαζ. Γρήγορα η συζήτηση στρέφεται στο θέμα των διακοπών. Η Δήμητρα είναι 20 χρόνων, φοιτήτρια Νοσηλευτικής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά. Ζει με τους γονείς της και τα δυο αδέρφια της στα Πετράλωνα. «Ποτέ δεν πηγαίναμε διακοπές λόγω έλλειψης χρημάτων», θα μας πει. «Μερικές μέρες στη Λέσβο στο ερχομό της γιαγιάς. Εκεί «μεταφέραμε» την καθημερινότητα που ζούμε στην Αθήνα. Δεν αλλάζει τίποτα». Κάνει λόγο για το δικαίωμα στις διακοπές. «Διαφημίζονται "πακέτα διακοπών" για τα οποία οι

διακοπές

για διακοπές και ξεκούραση έχει γίνει πολυτέλεια.

Τα στοιχεία μαρτυρούν ότι το 2013 οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν κατά 15,4%, οι διανυκτερεύσεις κατά 14,5% και οι εισπράξεις κατά 18,1%. Την ίδια περίοδο το 40% των εργαζομένων στη χώρα δεν έκανε διακοπές κι όσοι έκαναν μέτρησαν μέχρι δεκάρες τα δίδα, τα καύσιμα, τα εισιτήρια για να τα βολέψουν 4-5 μέρες στη θάλασσα.

Αυτοί, δηλαδή που παράγουν τον πλούτο, πρέπει να χρυσοληρώσουν και για τις διακοπές που χρειάζονται για να αναπληρώσουν την εργατική τους δύναμη. Για τους καπιταλιστές, οι διακοπές, οι παραι-

ες, τα μέσα μεταφοράς, η ζωή των εργαζομένων είναι στοιχεία αξιοποίησης για να βγάλουν κέρδη. Ένας μισθός δε φτάνει για μια βδομάδα διακοπών, ακόμα και ένα μπάνιο στην παραλία κοστίζει όσο ένα μεροκάματο. Στα πλαίσια της φειδωλής έρευνας του "Ρ" για το δικαίωμα των εργαζομένων στις διακοπές ενδεικτικό το ρεπορτάζ που παρουσιάζουμε σήμερα από παραλίες της Αττικής, όπου καταφεύγουν χιλιάδες άνθρωποι για λίγες ώρες ξεκούρασης (σε επόμενη φύλλα θα παρουσιάσουμε κι άλλα στοιχεία που αφορούν τόσο το κόστος των διακοπών, όσο και τις συνθήκες μέσα στις οποίες δουλεύουν οι εργαζόμενοι στον τουρισμό).

Οι ελεύθερες παραλίες τελευταίο καταφύγιο για όσους - και είναι πολλοί - δεν έχουν άλλη διεξοδο

περισσότεροι δεν έχουν να πληρώσουν. Πάντως, όχι οι δικές μας οικογένειες που αποτελούνται από εργαζόμενους. Ελεύθερη επιλογή δεν υπάρχει», προσθέτει.

Η Δέσποινα, φοιτήτρια της Νομικής, μένει στο Κορωπί. «Η πόλη έχει μεγαλώσει σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Εδώ εσχάτη είναι το Κίτσι». Όταν ήταν πιο μικρή με τον αδερφό και τη μητέρα της πήγαιναν για ένα χρονικό διάστημα στο χωριό, στη Μάνη. Για νησιά ούτε λόγος, τότε και τώρα. Φέτος θα κάνει ολιγοήμερες διακοπές στο σπίτι μιας φίλης της. «Από μικρή είχα στο μυαλό μου ότι αυτός που κάνει διακοπές πρέπει να είναι πλούσιος. Όταν τελειωσα το σχολείο δούλεψα για να βγάλω τα χρήματα για να πάω κάπου για λίγες μέρες. Οι φοιτητές που εργάζονται, όπως εγώ, δεν μπορούν να πάνε διακοπές», τονίζει.

Ο Γιάννης είναι δευτεροετής φοιτητής του ΕΜΠ, ηλεκτρολόγος. Μένει στην Αθήνα. Το χωριό στην Τρίπολη ήταν για τον ίδιο, τον πατέρα και τη μητέρα του ο συνηθισμένος τόπος διακοπών. «Έχουμε δικαίωμα στις διακοπές, όμως η οικογένειά μου που κοπιάζει όλο το χρόνο δεν

έχει αυτή τη δυνατότητα. Πρόπερσι διάβασα πως στις σοσιαλιστικές χώρες όλοι οι εργαζόμενοι πήγαιναν διακοπές με τα έξοδα πληρωμένα. Τότε κατάλαβα ότι αποτελεί δικαίωμα και όχι προνόμιο».

Η Μαράλ είναι δευτεροετής στη Γεωπονική. Όλη η οικογένειά της μένει στην Αθήνα. «Δεν έχουμε χωριό. Τα προηγούμενα χρόνια πηγαίναμε για πέντε μέρες διακοπές. Τώρα ούτε αυτό. Οι διακοπές θεωρούνται, πια, πολυτέλεια. Μια οικογένεια, ακόμα κι αν πάει διακοπές, θα κόψει από το φαί, θα πάει σε μέρη χωρίς να κάνει πολλές μετακινήσεις, αφού καύσιμα και εισιτήρια ανεβάζουν πολύ το κόστος. Οι περισσότεροι φιλοξενούνται σε συγγενείς ή φίλους».

Ο Κώστας είναι τελειόφορος στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο, κατάγεται από το Αγρίνιο. «Φέτος δε νομίζω να κάνω διακοπές. Δεν υπάρχουν χρήματα. Η οικογένειά του είναι τετραμελής. Πιο μικροί κάναμε διακοπές στο Αγρίνιο ή στο Γραμματικό, απ' όπου κατάγεται ο πατέρας μου. Όταν τελειωσα το Λύκειο πήγα διακοπές λίγες μέρες με τους φίλους μου, αλλά τώρα ούτε αυτό».

Οι θέσεις του ΚΚΕ

Ο τουρισμός και οι διακοπές στο πλαίσιο του καπιταλισμού είναι πολυτελές εμπόρευμα και όχι κοινωνικό δικαίωμα. Στο πλαίσιο του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής είναι αδύνατο να εξασφαλιστεί για τη συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων το δικαίωμα σε φθηνές διακοπές, αναψυχή και περιήγηση. Και αυτό, παρά τη μεγάλη αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, την τεχνολογική πρόοδο που καθιστά αντικειμενικά πιο γρήγορη τη μετακίνηση, ενώ δημιουργεί αντικειμενικά προϋποθέσεις για περιορισμό του εργασιμίου χρόνου. Αντίθετα, αυξάνεται η εντατικοποίηση της εργασίας και η εργασιακή ανασφάλεια τόσο γενικά όσο και στον κλάδο του τουρισμού. Όλα αυτά συνιστούν πλευρές της όξυνσης της αντίθεσης ανάμεσα στον κοινωνικό χαρακτήρα της παραγωγής και στην ατομική ιδιοποίηση των προϊόντων της παραγωγής.

Το δικαίωμα στις διακοπές είναι κοινό συμφέρον των μισθωτών, αλλά και των αυτοαπασχολούμενων, ανάγκη που μπορεί να ικανοποιηθεί ουσιαστικά και ολοκληρωμένα μόνο στο πλαίσιο της σοσιαλιστικής - κομμουνιστικής κοινωνίας. Θεμελιακή θέση του ΚΚΕ είναι η ανάπτυξη τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού τουρισμού, ώστε τα λαϊκά στρώματα να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης και γνωριμίας με τους λαούς άλλων χωρών, την ιστορία, τον πολιτισμό τους.

Οι οικονομικές, οργανωτικές και πολιτιστικές προϋποθέσεις κάλυψης αυτής της ανάγκης μπορούν να προκύψουν μαζικά για τους εργαζόμενους, τη νεολαία, τους συνταξιούχους μόνο στις συνθήκες της κοινωνικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής και των υποδομών, του κεντρικού σχεδιασμού, της λειτουργίας της εκπαίδευσης και της φροντίδας υγείας ως αποκλειστικά δημόσιες και δωρεάν παρεχόμενες κοινωνικές υπηρεσίες, σε συνθήκες που η συμμετοχή των εργαζομένων στην άσκηση της εξουσίας οργανώνεται «από τα κάτω έως τα πάνω», από το χώρο εργασίας μέχρι τα ανώτατα όργανα της λαϊκής εξουσίας.

Μόνο με την κατάργηση της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής και της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο θα εξασφαλιστούν ο ελεύθερος χρόνος και ο οργανωμένος κοινωνικός τουρισμός, θα εξαλειφθεί η αναρχία της καπιταλιστικής παραγωγής.

Πρώτη και βασική προϋπόθεση για να θεθεί στη διάθεση του λαού και της εργατικής τάξης όλος αυτός ο τεράστιος πλούτος υποδομών (δρόμοι, σιδηροδρομικό δίκτυο, ναυσιπλοία, αεροδρόμια), χώρων (γη, δάση, ορεινοί όγκοι, αμιαλοί) και κτιρίων είναι η κοινωνικοποίησή τους.

Στη βάση αυτή, η εργατική εξουσία θα μπορεί με κεντρικό σχέδιο και αντίστοιχη περιφερειακή εξειδίκευση να κατανέμει αναλογικά τους παραγωγικούς πόρους, δημιουργώντας ισόθετα σε όλη την Ελλάδα ένα δίκτυο με ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, κατακνήσεις, καταλύματα, θέρετρα, χώρους αναψυχής, κέντρα διασκέδασης και πολιτισμού. Θα μπορεί να σχεδιάζει προστατεύοντας το περιβάλλον, αξιοποιώντας ισορροπημένα τη γη για τις παραγωγικές ανάγκες, για την Ενέργεια, τις διατροφικές λαϊκές ανάγκες. Σ' αυτό το πλαίσιο, θα είναι δυνατό να εξασφαλιστεί η συνεχής τουριστική κίνηση για τις λαϊκές ανάγκες όλο το χρόνο, τόσο τους χειμερινούς όσο και τους θερινούς μήνες. Θα λυθεί το ζήτημα της ισόμετρης ανάπτυξης όλων των περιοχών και προ-

πτικά το πρόβλημα της υπερσυγκέντρωσης του πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα και σε λίγες περιοχές. Θα είναι δυνατό ν' αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της εξάρτησης ολόκληρων περιοχών σχεδόν αποκλειστικά από την τουριστική δραστηριότητα. Θα είναι δυνατό ν' αναπτύσσονται όλες οι απαραίτητες υποδομές, ν' ανανεώνονται ο εξοπλισμός και τα κτίρια και ν' αναπτύσσονται με σύγχρονες τεχνικές, με πλήρη ασφαλεία και προστασία του περιβάλλοντος. Θα θεθεί σε νέα βάση η αξιοποίηση και η κατανομή εργατικού δυναμικού, πόρων και υποδομών. Στο πλαίσιο του κεντρικού σχεδιασμού θα σταματήσει πραγματικά η σπατάλη παραγωγικών πόρων και θα επιτευχθεί η αξιοποίηση όσων πραγματικά απαιτούν οι κοινωνικές ανάγκες.

Την ίδια στιγμή που το ΚΚΕ αναδεικνύει ότι η πλήρης ικανοποίηση της ανάγκης του τουρισμού για όλους τους εργαζόμενους προϋποθέτει την οικοδόμηση της σοσιαλιστικής - κομμουνιστικής κοινωνίας, οργανώνει την πάλη για τις αντίστοιχες διεκδικήσεις του λαϊκού κινήματος.

Προβάλλει και οργανώνει την ταξική πάλη για την ανακούφιση των εργαζομένων, των νέων, των συνταξιούχων κ.λπ. Διεκδικεί ν' αναπτυχθούν με ευθύνη του κράτους κοινωνικά προγράμματα τουρισμού για όλους τους εργαζόμενους, ταυτόχρονα με τη διεκδίκηση της ανάπτυξης κρατικών δομών και δικτύων ξενοδοχείων - κατασκήνωσών - εγκαταστάσεων για λαϊκή χρήση. Από αυτήν τη σκοπιά, τάζεται ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις των οποίων κρατικών υποδομών, των μεταφορών, των λιμανιών, των αεροδρομίων, των νησιών, των ιαματικών πηγών, των παραλίων και των δασών. Οργανώνει την πάλη ενάντια στην επιχειρηματική εκμετάλλευση, είτε αυτή γίνεται μέσω καπιταλιστών είτε μέσω φορέων της Τοπικής Διοίκησης.

Παλεύει για να είναι ελεύθερη η είσοδος για τους εργαζόμενους, τους ανέργους, τους νέους ανθρώπους και ΑμΕΑ, σε μυσεία, αρχαιολογικούς χώρους, οργανωμένες πλαζ και πολιτιστικές δραστηριότητες, στις ιαματικές πηγές και τα λουτρά, για ν' αναπτυχθούν πολιτιστικές - μορφωτικές εκδρομές από τα σχολεία με την κάλυψη των εξόδων από το κράτος, για να καταργηθεί ο ΦΠΑ στα είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης.

Σ' αυτό το πλαίσιο πάλης ενώνονται οι εργαζόμενοι διαφορετικών κλάδων, ενώ ταυτόχρονα προωθείται και η κοινωνική συμμαχία της εργατικής τάξης με τα λαϊκά τμήματα των μεσαίων στρωμάτων, σφυρηλατείται η Λαϊκή Συμμαχία. Στην πάλη για τις άμεσες οξυμένες ανάγκες διαμορφώνονται και οι προϋποθέσεις για την κατάργηση των παραγόντων που γεννούν τα προβλήματα υποβάθμισης της ζωής, ανεργίας και φτώχειας. Γι' αυτό το λόγο η πάλη δεν μπορεί να περιορίζεται στα όρια μιας επιχείρησης ή στην εναντίωση μόνο στα αντιλαϊκά μνημόνια, αλλά να στοχοποιεί τους μονοπωλιακούς ομίλους, ολόκληρη την αστική τάξη, την εξουσία της, τους δικτατορικούς οργανισμούς της, όπως η ΕΕ. Βασικός όρος για τη λαϊκή αντεπίθεση είναι η ισχυροποίηση του ΚΚΕ - πρώτα και κύρια μέσα στους χώρους δουλειάς - και η αλλαγή των αρνητικών πολιτικών συσχετισμών με την αποδυνάμωση των δυνάμεων που υπηρετούν το κεφάλαιο.

Από τις παρεμβάσεις δυνάμεων του ΚΚΕ για ανοιχτές παραλίες

Μέσο:FREE SUNDAY

Ημ. Έκδοσης: ...22/06/2014 Ημ. Αποδελτίωσης: ...22/06/2014

Σελίδα:20

Μειώσεις στα εισιτήρια από Σεπτέμβρη

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Σε πολιτική διαμάχη μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης μετατράπηκαν οι εξαγγελίες της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Μεταφορών για μειώσεις στις τιμές των εισιτηρίων και των καρτών απεριορίστων διαδρομών για τη χρήση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) στην Αττική. Ο ΣΥΡΙΖΑ κατηγορήσε την κυβέρνηση για «παραπλάνηση του επιβατικού κοινού», ενώ από την πλευρά του ο αρμόδιος υπουργός Μεταφορών Μιχάλης Χρυσοχοϊδης έκανε λόγο για «πράξη ευθύνης» και για ολοκληρωμένη παρέμβαση στο χώρο των συγκοινωνιών στην Αττική.

Μείον είκοσι λεπτά

Συγκεκριμένα, βάσει των ανακοινώσεων του υπουργείου Μεταφορών, από 1ης Σεπτεμβρίου του 2014 η τιμή του εισιτηρίου από 1,40 ευρώ διαμορφώνεται στα 1,20 ευρώ, με παράλληλη μείωση της χρονικής διάρκειας του εισιτηρίου, από 90 λεπτά που ισχύει σήμερα σε 70 λεπτά. Επίσης, μείωση θα υπάρξει και στην τιμή της μηνιαίας κάρτας για όλα τα μέσα, η οποία θα ανέρχεται στα 30 ευρώ από 45 που κοστίζει σήμερα, ενώ το μηνιαίο κόστος της κάρτας για όλους δικαιούνται μειωμένο εισιτήριο (φοιτητές, πολύτεκνοι κ.λπ.) θα διαμορφωθεί στα 15 ευρώ.

Ανακοινώνοντας τη νέα τιμολογιακή πολιτική για τα ΜΜΜ, ο κ. Χρυσοχοϊδης τόνισε ότι «πριν από ένα χρόνο ήταν μνημονιακή υποχρέωση η αύξηση της τιμής του εισιτηρίου, ωστόσο σήμερα πήραμε την απόφαση να αλλάξουμε τις αστικές συγκοινωνίες και να αλλάξουμε την τιμολογιακή πολιτική. Πρόκειται για πράξη ευθύνης», ενώ περιέγραψε τη νέα φιλοσοφία για τη χρήση των ΜΜΜ με τη φράση «ένα εισιτήριο, μία κάρτα, ένα δίκτυο». Ο υπουργός Μεταφορών σημείωσε ότι «παρ' ότι με αυτές τις αποφάσεις θα υπάρξει μείωση εσόδων, 10 εκατ. ευρώ, εμείς περιμένουμε αύξηση της επιβατικής κίνησης, που θα αντισταθμίσει τις απώλειες» και ξεκαθάρισε ότι «δεν είναι απλά μία μείωση, αλλά γίνεται μία ολοκληρωμένη παρέμβαση. Είναι μια παρέμβαση που δείχνει το δρόμο. Πρέπει να αλλάξουμε ριζικά τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημόσια διοίκηση». Ταυτόχρονα, ανακοίνωσε ότι από τις αρχές Σεπτεμβρίου θα τοποθετηθούν τουρνικέ (περιστρεφόμενες μπάρες μεταξύ πόρτας και οδηγού) στα λεωφορεία, στα οποία η είσοδος θα γίνεται από την είσοδο του οδηγού, ενώ εξήγγειλε και εντατικοποίηση των ελέγχων, εκτιμώντας ότι σε διάστημα δύο χρόνων και παράλληλα με την εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου θα μειωθεί η λαθρεπιβίβαση.

Κατάργηση κάρτας

Από την πλευρά του, ο γ.γ. του υπουργείου Μεταφορών Νίκος Σταθόπουλος, μιλώντας στον τηλεοπτικό σταθμό Mega, εξήγησε την απόφαση για κατάργηση της μηνιαίας κάρτας που αφορούσε αποκλειστικά και μόνο τη χρήση λεωφορείων και τρόλεϊ, λέγοντας ότι «αυτή η κάρτα κόστιζε 20 ευρώ (σ.σ. το μήνα), αλλά οι επιβάτες έπρεπε να πάρουν κι άλλα εισιτήρια για να χρησιμοποιήσουν το μετρό», προσθέτοντας ότι αυτή την κάρτα τη χρησιμοποιούσε μόνο το 15% του επιβατικού κοινού. Τόνισε δε ότι «οι άνθρωποι αυτοί, λόγω της αυξημένης τιμής της κάρτας για όλα τα μέσα, έπαιρναν τη φθηνή. Η κινητικότητα τους κόστιζε 20 ευρώ και κάτι παραπάνω δηλαδή το μήνα», ενώ εξήγησε ότι η απόφαση για μείωση του χρόνου ισχύος του εισιτηρίου στα 70 λεπτά έγινε με στόχο να παταχθεί η λαθρεπιβίβαση. Σύμφωνα με παλαιότερες εκτιμήσεις του υπουργείου Μεταφορών, το ετήσιο κόστος από την αποκαλούμενη «εισιτηριοδιαφυγή» ξεπερνούσε τα 25 εκατ. ευρώ, αν και πιο πρόσφατες εκτιμήσεις φέρουν το ποσό αυτό να έχει μειωθεί σημαντικά.

«Παραπλάνηση των επιβατών»

Όπως προαναφέρθηκε, η ανακοίνωση της μείωσης της τιμής του εισιτηρίου και των μηνιαίων καρτών για τα ΜΜΜ προκάλεσε τις αντιδράσεις της αντιπολίτευσης. Συγκεκριμένα, το Τμήμα Μεταφορών και Δικτύων του ΣΥΡΙΖΑ υποστήριξε ότι «σε νέα προσπάθεια παραπλάνησης του επιβατικού κοινού προχωρά η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κάνοντας λόγο για νέα, φτηνότερα εισιτήρια και κάρτες απεριορίστων διαδρομών, αποκρύπτοντας ότι ουσιαστικά οι χρήστες των ΜΜΜ θα κληθούν να πληρώσουν ακόμα και για τις πιο απλές διαδρομές τους διπλή τιμή εισιτηρίου –σε περίπτωση που αλλάξουν μέσο– από αυτήν που καταβάλλουν μέχρι σήμερα». Ο ΣΥΡΙΖΑ εκτίμησε ότι «με τη νέα εξαγγελθείσα τιμολογιακή πολιτική που θα ισχύσει από τον Σεπτέμβριο καταργείται η κάρτα απεριορίστων διαδρομών των 20 ευρώ και οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι να προμηθεύονται νέα κάρτα που θα κοστίζει 30 ευρώ, δηλαδή καλούνται να πληρώνουν 10 ευρώ παραπάνω το μήνα και 120 ευρώ επιπλέον το χρόνο. Η δρομολογούμενη μείωση της τιμής του εισιτηρίου από 1,40 ευρώ που είναι σήμερα στα 1,20 ευρώ είναι γράμμα κενό και άνευ περιεχομένου, αφού, συνδυαζόμενη με τη μείωση της χρονικής διάρκειας της μετακίνησης από τα 90 λεπτά στα 70 λεπτά, στην πραγματικότητα αυξάνει την τιμή του εισιτηρίου ανά λεπτό επιβίβασης».

Οι επιχειρήσεις που κράτησαν τη χώρα όρθια

34 business stories

ειδική έκδοση - Κυριακή 22 Ιουνίου 2014

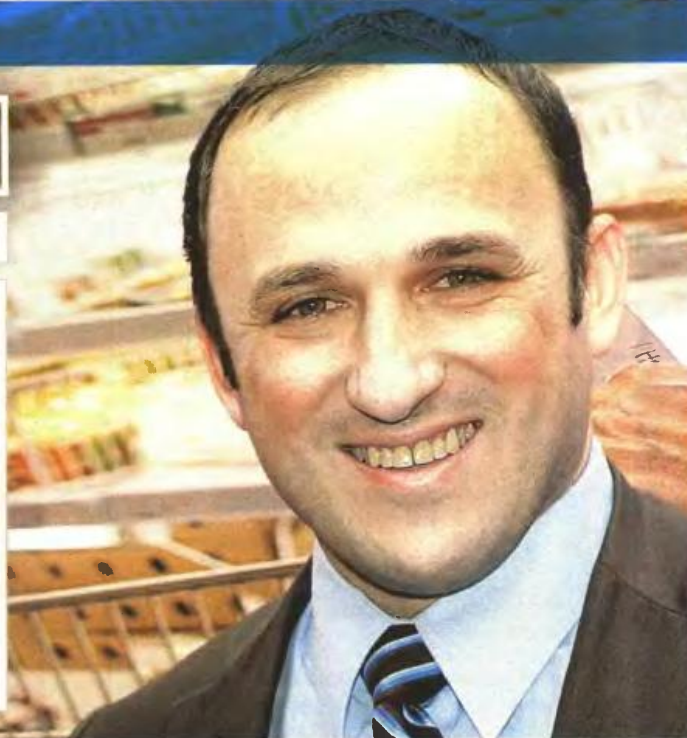
ΙΕΚΕΜΑ

Πρώτο θέμα

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Ζερόμ Λουμπέρ

Διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου Μαρινόπουλου ▶

Ελληνική
αντεπίθεση με
ρεκόρ επενδύσεων
μέσα στην κρίσηΕμπρακτη στήριξη της οικονομίας,
αφού το 96% των προμηθευτών της
στα τρόφιμα είναι Έλληνες

Επένδυσε μόνο για το 2013 - ενώ η κρίση και μεν περνούσε, όμως τίποτα δεν ήταν οίγουρο- 70 εκατ. ευρώ. Αν ψάξουμε δε το πόσο βαθιά έβαλε το χέρι στην τσέπη η οικογένεια Μαρινόπουλου την τελευταία εξαετία που η κρίση μιά χτύπησε την πόρτα, τότε θα δούμε ότι πρόκειται για τον όμιλο που έσπασε κάθε επενδυτικό ρεκόρ στην Ελλάδα της παρακάμψης και του οικονομικού κραχ - και έδωσε εμπρακτική ψήφο εμπιστοσύνης στη χώρα μας.

Για την ακρίβεια, η μεγάλη εμπορική οικογένεια των Μαρινόπουλων, ενώ η χώρα είχε έλλειμμα αδιποστίας, αποφάσισε να ελληνοποιήσει το γκρουπ που το 1999 είχε εξαγοράσει η γαλλική Carrefour, παίρνοντας πίσω τις μετοχές της και ξεκινώντας ένα τεράστιο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης και επενδύσεων που όμοιο του δεν έχει ξαναδεί το ελληνικό λιανεμπόριο. Η προσπάθεια δεν ήταν εύκολη ενώ δεν έλειψαν και τα χτυπήματα κάτω από τη ζώνη από έναν ανταγωνισμό που διαρκώς οξύνονταν.

Σήμερα, όμως, το 2014, η κραταιά οικογένεια του ελληνικού επιχειρείν με το πέρασμα και στον κλάδο των φαρμάκων, των καλλυντικών, της ευρύτερης λιανικής και φυσικά των σούπερ μάρκετ μπορεί να υποστηρίξει πως τα κατάφερε. Δεν είναι μικρό πράγμα να κατορθώνει να έχει πωλήσεις στα 2,7 δισ. ευρώ όντας μακράν το πρώτο γκρουπ λιανικής στη χώρα (στο σύνολο όλου του εγχώριου retail), αλλά και να πραγματοποιεί ανάπτυξη στα Βαλκάνια και εξαγορές, όπως αυτή πριν από 20 μέρες με τα 149 νέα καταστήματα της αλυσίδας καταστημάτων τροφίμων Αρβαντίτης.

Σήμερα η Μαρινόπουλος διαθέτει συνολικά 723 καταστήματα, εταιρικά και franchise, στην ελληνική επικράτεια και με 12.800 εργαζομένους αποτελεί έναν από

Ο όμιλος διαθέτει συνολικά 723 καταστήματα, εταιρικά και franchise, στην ελληνική επικράτεια και με 12.800 εργαζομένους αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους ιδιώτες εργοδότες στην Ελλάδα

τους μεγαλύτερους ιδιώτες εργοδότες στην Ελλάδα.

Αρχιτέκτονας σε αυτή τη δύσκολη προσπάθεια στο πλάνο της παραδοσιακής οικογένειας των Μαρινόπουλων υπήρξε ένας Γάλλος που όμως είναι πλέον πιο Έλληνας από πολλούς: ο δραστήριος Ζερόμ Λουμπέρ που κλήθηκε το 2011 να αναλάβει εκ νέου τις τύχες των σούπερ μάρκετ Μαρινόπουλος και πέτυχε ένα μεγάλο θαύμα.

Για την ακρίβεια υπό την μπαγκέτα ενός Γάλλου, του αντιπροέδρου και διευθύνοντος συμβούλου του ομίλου Ζερόμ Λουμπέρ, η Μαρινόπουλος πέτυχε να έχει ποσοστό 96% των προμηθευτών της στα τρόφιμα μόνο από τη χώρα μας. Αν αυτό δεν είναι μια εμπρακτική στήριξη της οικονομίας και των Ελλήνων παραγωγών και βιομηχάνων, τι άλλο άραγε θα μπορούσε να είναι; Και για να πιάμε ακόμα παραπέρα, δεν είναι τυχαίο ότι 1.000 είναι αυτή τη στιγμή οι προμηθευτές της επιχείρησης που χαρακτηρίζονται «τοπικοί», παράγοντας 571 βιολογικά προϊόντα και βοηθώντας στην πραγματική αποκέντρωση της οικονομίας. Κι όμως, η εταιρεία δεν έμεινε εκεί. Χάρη σε στοχευμένες προσπάθειες, κατορθώθηκε η επί της ουσίας 7% μείωση της αξίας καλαθιού στα σούπερ μάρκετ, με τις ειδικές παροχές να καλύπτουν 350.000 καταναλωτές που είναι άνεργοι, συνταξιούχοι και πολύτεκνοι, ενώ σε μια περίοδο κρίσης η κοινωνικά παντοπωλεία που η εταιρεία εισήχθη στην Ελλάδα στήριξαν 18.000 αναδοξαποδόντες πολίτες.

Αν όμως μία είναι η καινοτομία για την οποία ο μεγάλος αυτός όμιλος καμαρώνει, αυτή δεν είναι άλλη από το Πρόγραμμα Καινοτομίας Ελληνικού Προϊόντος, που απ' άκρη σ' άκρη στη χώρα μας ανεδείξε ελληνικές επιχειρήσεις που στο DNA τους έχουν την καινοτομία.

Carrefour
Μαρινόπουλος

Η εταιρεία

Ο όμιλος επανεπενδύθηκε σε μια πρωτοφανή για τα εγχώρια δεδομένα επένδυση

Οι αριθμοί

7%

μειώθηκε η αξία του καλαθιού στα σούπερ μάρκετ Μαρινόπουλος προς όφελος του Έλληνα πελάτη

Επικοινωνία

Αγίου Δημητρίου 63
17455 Αλίμος
Τηλ : 210 9893400
Fax: 210 9856390

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...22/06/2014 Ημ. Αποδελτίωσης: ...22/06/2014

Σελίδα:26

Οι συμφιλιωτές της βεντέτας στην Κρήτη

Η άγνωστη παράδοση των ανδρών που μεσολαβούν σε συμβιβασμούς αντιπάλων οικογενειών στα ορεινά χωριά του Ψηλορείτη

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ορεσίβιος γέροντας με το παχύ μουστάκι ξέρει να μετρά τις λέξεις. Τι κι αν δεν τελειώσει το δημοτικό, στα σοκάκια των Λιβαδιών μπορεί με τις κουβέντες του να πείθει. «Εδώ είμαστε ορεινοί, έχουμε το φλότμο αλλά και τον εγωισμό και δεν ανεχόμαστε να μας προσβάλει ο άλλος. Είναι δημιουργούνται καταστάσεις και γίνονται πολλές φορές και φόντοι» λέει όταν τον συναντάμε σε ένα καφενείο του χωριού, μόνο, να κοιτάζει στον ορίζοντα.

Στα 85 του χρόνια, ο Χρήστος Χνάρης υπήρξε κτηνοτρόφος και διετέλεσε πρόεδρος του τοπικού αγροτικού συλλόγου. Οι Λιβαδιώτες όμως τον

κλιμάκωσαν. Μόνο σε περίπτωση φόνου δεν μπορεί να γίνει συμφιλίωση. Στα Λιβάδια, στα γεγονικά Ανόγεια και σε άλλα κρητικά χωριά οι συμβιβασμοί που επιτυγχάνουν «μεσίτες» σαν τον Χνάρη αποκαλούνται «σα-σμοί». Είναι μια διαδικασία που το ξεκίνημά της γίνεται στα βάθη του χρόνου και διατηρείται μέχρι τις μέρες μας. Ένας πολύπλοκος θεσμός που έχει ριζώσει στο θυμικό των ντόπιων και συχνά δρα παράλληλα με την υπεργεγελτη λειτουργία των Αρχών, η επηρεάζει αποφάσεις δικαστηρίων. Ακόμα και σε περιπτώσεις ξυλοδαρμού ο σασμός προλαμβάνει την καταγγελία στις Αρχές. Νομικοί της Κρήτης εκτιμούν ότι κάθε χρόνο με τις ενέργειες των συμφιλιωτών αποτρέπονται δεκάδες νέα κακοουργήματα.

Πριν από τρία χρόνια στο Αμάρι Ρεθύμνου, σε συμπλοκή δύο οικογενειών, ένας άντρας πυροβόλησε και τραυμάτισε έναν άλλο στο γόνατο. Όταν έφτασε η ώρα της εκδίκασης, οι οικογένειες είχαν ήδη συμφιλιωθεί. Το δικαστήριο επέβαλε μικρότερη ποινή στον κατηγορούμενο για πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης και όχι για απόπειρα ανθρωποκτονίας.

«Τα τελευταία 16 χρόνια που δικηγόρω στην Κρήτη ο σασμός λειτουργεί με αμείωτη ένταση. Στον βαθμό που έχει επέλθει καταλλαγή τα δικαστήρια του λαμβάνουν πολύ σοβαρά στην ποινική μεταχείριση», λέει ο νομικός Νίκος Κοτζαμπασιόπουλος. Άλλες φορές οι «μεσίτες» καλούνται να παίξουν τον ρόλο του διαπραγματευτή, αναζητώντας φυγόδικους ή έχουν τελώσει συμβιβασμούς και μέσα στις φυλακές. Ο Κοτζαμπασιόπουλος πάντως δεν βλέπει ανταγωνιστικά με το επάγγελμά του τον θεσμό του σασμού. Ο «μεσίτης» άλλωστε δεν αναλαμβάνει ρόλο δικαστή. Δεν μοιράζει εντοχές. Γεφυρώνοντας τις δύο πλευρές φροντίζει να μη θίξει τον εγωισμό τους και να μη σπλώσει την εικόνα τους στην υπόλοιπη κοινωνία. «Προέχει η κοινωνική ειρήνη. Δεν έχει αξία να αναλάβεις μια φορά, μια υπόθεση, που μπορεί να είναι οικογενειακή τραγωδία», λέει.

«Εμείς το δικαστήριο το θεωρούσαμε δευτερεύον. Μπορεί να λύσει οικονομικές διαφορές αλλά δεν κάνει βαφτίσεις. Υπάρχουν περιπτώσεις επαφών που κάνουν και οι δύο το δικό τους», λέει ο Στεφανής Χαϊρέτης κτηνοτρόφος και πρόεδρος του τοπικού συλλόγου στα Ανόγεια. «Στο δικαστήριο πια όταν εξαντλείς τα περιθώρια. Τα μεταχειρίζονται στους κάμπους. Οι στην ορεινή Κρήτη», προσθέτει.

Στην ορεινή Κρήτη πιστεύουν πως το υψόμετρο αγριεύει τους ανθρώπους, με αποτέλεσμα διενέξεις που οδηγούν ακόμη και σε βεντέτες (φωτ.: Enri Canaj).

ENRI CANAJ

Ο 85χρονος Χρήστος Χνάρης από τα Λιβάδια έχει αναλάβει πολλές φορές τον δύσκολο ρόλο του συμφιλιωτή βεντέτας.

Νομικοί της Κρήτης εκτιμούν ότι κάθε χρόνο με τις ενέργειες των συμφιλιωτών αποτρέπονται δεκάδες κακοουργήματα.

είχαν ξεχωρίσει για την ψυχραιμία του. Από τη δεκαετία του '60 του ζητούσαν να παρεμβαίνει για να αμβλύνει διαφορές. Κατέχει σε αυτό το χωριό της Κρήτης τον ρόλο του «μεσίτη»: εδώ και μισό αιώνα μεσολαβεί και συμφιλιώνει ανταρξαμένους πλευρές για να μη μιλήσουν τα όπλα.

Σε κάθε γεγονικό οικισμό υπάρχουν τουλάχιστον δυο-τρεις άντρες σαν κι αυτόν που λειτουργούν ως ειρηνοποιοί. Ένας ξυλοδαρμός, μια ζωοκλοπή ή καταπάτηση εδαφών, κάποια παρεξήγηση, ακόμα και το σκαμπιλί ενός παιδιού, θα μπορούσε να θερμώσει σε αλυσιτελές συγκρούσεις, εάν οι «μεσίτες» δεν αναλάμβαναν την απο-

Παρά τις προσπάθειες για περιορισμό της οπλοφορίας, η αγάπη των Κρητικών για κάθε είδους οπλισμό είναι έκδηλη.

Η ζωή στα χωριά του Ψηλορείτη

Στα ρεθυμνιώτικα κεφαλοχώρια των 2.000 κατοίκων, όπου ο άνεμος σμιλεύει την πέτρα και αυλακώνει τα πρόσωπα, η καθημερινότητα ακολουθεί άλλο βηματισμό. Γίνονται προσπάθειες να περιοριστεί η οπλοφορία, ωστόσο σε γλέντι μπορεί να τύχεις κάποιον που κουβαλάει πιστόλι στη ζώνη του. Οι περισσότεροι ντόπιοι παντρεύονται νέοι και γίνονται πολύτεκνοι. Σχεδόν όλοι ασχολούνται με την κτηνοτροφία και στους δρόμους στα τρία αυτοκίνητα τα δύο είναι αγροτικά 4X4. Με αυτά σκαφαλώνουν στις πλαγιές για να σαλαγίσουν τα πρόβατά τους στα ορεινά. Η ζωοκλοπή ήταν για χρόνια –και παραμένει– βασική πηγή προβλημάτων. Είναι ένας τρόπος να ανακοπεί ο ανταγωνισμός ειδικά όταν κάποιος έχει αυχένιο αισθητή το ζωικό κεφάλαιο και εισβάλει με αυτό στον ζωτικό χώρο του διπλανού του. Από

«Από τη μια κουβέντα στην άλλη άμα δεν γίνεται σασμός οι άνθρωποι μπορεί να σκοτωθούν».

τη δεκαετία του '60 οι χωριανοί στα Λιβάδια είχαν συμφωνήσει να σταματήσουν οι αρπαγές των ζώων. Το 2011 όμως δηλώθηκαν στην αστυνομία 47 ζωοκλοπές και το 2012 άλλες 26 σε όλο τον νομό Ρεθύμνου.

Δέκα ημέρες πριν από την επίσκεψή μας στα Λιβάδια και στα Ανόγεια σημειώθηκε ακόμα ένα κρούσμα ζωοκλοπής. Δεν είναι σίγουρο ότι οι Αρχές θα αναλάβουν τη λύση του. Μπορεί να μη δηλωθεί καν. Όπως ορίζει η τοπική παράδοση, «μεσίτες» έχουν ήδη μεσολαβήσει. Θα ρωτήσουν ποιος πήρε

τα πρόβατα και αφού τον βρουν θα τον πείσουν να παραδώσει μεγάλο αριθμό τους. Ο κλέφτης ενδεχομένως να κρατήσει λίγα ζώα –για τον κόπο του– ενώ το θύμα δεν πρόκειται να μάθει το όνομα του παρβάντη. Μια μέρα θα του υποδείξουν οι μεσολαβητές το σημείο όπου βρίσκεται το κοπάδι του για να το πάρει.

Πριν από 20 χρόνια ο Γιώργος Μανουράς γνώριζε τον δρόμο μιας ζωοκλοπής. «Μας είχαν κλέψει πρόβατα και είχαμε παρεξηγηθεί. Μου είχαν κόψει τότε σασμό. Από τη μια κουβέντα στην άλλη άμα δεν γίνεται σασμός, οι άνθρωποι μπορεί να σκοτωθούν», λέει ο 43χρονος κτηνοτρόφος όταν τον συναντάμε στο ορεινό πεδίο που έχει το μοναχί του. «Παίζει σημασία το πώς θα μιλήσεις σε κάθε άνθρωπο και θα τον φέρεις να καταλάβει τι συμβαίνει», προσθέτει.

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 22/06/2014 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 22/06/2014

Σελίδα: 26

Τα σεβάσμια πρόσωπα και το τελετουργικό

«Είναι μετρητοί, λίγοι, αυτοί που έχουν την ειδικότητα του μεσίτη», λέει ο Χνάρης. «Αν δεν ξέρεις να μιλήσεις μπορεί να πιας για καλό και να κάνεις ζημιά. Μια κουβέντα μπορεί να εξορίσει μια υπόθεση». Ο ίδιος, όπως και όλοι οι μεσίτες, είναι αυτοδίδακτος. «Είμαστε διαβασμένοι από τη φύση, από τα περιστατικά και ξέρουμε κάθε περίπτωση που πονάει», λέει.

Το 1992 ο καθηγητής Κοινωνικής Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης Άρης Τσαντηρόπουλος έζησε ένα χρόνο στο χωριό του Χνάρη μελετώντας το έθιμο του σασμού. Αφού τον εμπιστευτήκαν οι ντόπιοι έγινε και ομοτράπεζός τους σε συμβιβασμούς παρακολουθώντας από μέσα τη διαδικασία. Όπως εξηγεί, τον ρόλο

λαβε ο ένας να μπήξει στον άλλον το μαχαίρι. Και οι δύο ήταν δύσκολοι άνθρωποι, «αγύριστες κεφαλές» όπως λένε οι σύγχρονοί τους. Η γυναίκα του τραυματία πρόλαβε να δώσει ένα της παιδί στον θύτη και να το βαφτίσει προτού πάρει εξιτήριο ο άντρας της από το νοσοκομείο. Συντεκνίς σαν κι αυτή έχουν γίνει σε απρόσμενες ώρες προκειμένου να αποτραπεί μια σύγκρουση. Ο πατέρας Αντρέας έχει κάνει βάφτιση ακόμα και μετά τα μεσάνυχτα. «Οι οικογένειες είναι μεγάλες εδώ, υπάρχουν πολλά παιδιά και πολλοί νέοι και δεν μπορείς να τους δαμάσεις όλους με μια συζήτηση. Χρειάζονται και τα μυστήρια», λέει ο 40χρονος ιερέας. Το τελετουργικό που ακολουθούν οι «μεσίτες» προσαρμόζεται πάντα στην υπόθεση που αναλαμβάνουν. Οι πρώτες διερευνητικές επαφές και παρεμβάσεις ξεκινούν μόλις γίνει γνωστή μια διαμάχη. Συχνά οι «μεσίτες» αξιοποιούν και περιφερειακά πρόσωπα, συγγενείς ή φίλους, για να πλησιάσουν τις δύο πλευρές. Οι διαπραγματεύσεις διαρκούν μέρες, ή μήνες. Σε αυτό το διάστημα μπορεί να ζητηθεί από τον ένα εμπλεκόμενο να μην περνά από ορισμένους δρόμους για να μην ανταμώσει τον αντίπαλό του. Εφόσον οι δύο πλευρές δεχτούν να μπουν στο σασμό ορίζεται ως χώρος συνάντησης ένα ουδέτερο σπίτι, συχνά αυτό του μεσολαβητή. Όπως περιγράφει ο Άρης Τσαντηρόπουλος στο βιβλίο του «Η βεντέτα στη σύγχρονη ορεινή κεντρική Κρήτη», ακολουθεί γεύμα στο οποίο παρίστανται οι πιο ισχυροί κοινωνικά εκπρόσωποι κάθε οικογένειας. Με το τσούγκρισμα των ποτηριών, το εβίβα, οι δύο πλευρές συμφιλιώνονται. Στη θέση των δύο αντιπάλων μπορεί να βρεθεί κάποια στιγμή και ο «μεσίτης» για προσωπικές του διασπορές. Στα μάτια του τα δικά του προβλήματα μπορεί να φαντάζονται ψυχαναλύτη. Όπως ο ψυχολόγος ζητάει τη βοήθεια συνδεδεμένων του για να ψυχαναλυθεί, έτσι και ο «μεσίτης» απευθύνεται στην αμεροληψία άλλου μεσολαβητή.

Η γεωργία και η κτηνοτροφία είναι οι κύριες απασχολήσεις στην ορεινή Κρήτη.

Η ορολογία στην ορεινή Κρήτη

μεσίτης: το πρόσωπο που αναλαμβάνει να συμβιβάσει δύο ανταμώμενες πλευρές.

κόβε: πιθανόν προέρχεται από την τουρκική λέξη Koca, η οποία σημαίνει: α) αύλιος, β) ηλικιωμένος άντρας, γ) δημοφιλής. Στην Κρήτη το κόζι αποτελεί την αξία του κοινωνικού γοήτρου.

σασμός: μια διαδικασία προσωπικών διαμεσολαβήσεων και διαπραγματεύσεων για να συμφιλιωθούν δύο πλευρές.

θα βγει παιγνίδι: θα γίνει φόνος.

οικογενειακό: λέξη που χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη βεντέτα και «αποδοίσει το διπλό περιεχόμενο της κρητικής εκδίκησης ως μιας υπόθεσης αυστηρά οικογενειακής αλλά και ως μια συμπεριφοράς επιβαλλόμενης από το χρέος προστασίας της οικογενειακής τιμής».

Πηγές: «Η βεντέτα στη σύγχρονη ορεινή κεντρική Κρήτη», Α. Τσαντηρόπουλος, εκδόσεις ΠΛΕΘΡΟΝ, «Λόγω τιμής», Δ. Ξιρπάκης, εκδόσεις ΜεΛάνι

Ο καθηγητής του Παν. Κρήτης Α. Τσαντηρόπουλος (δεξιά) και ο δικηγόρος Ν. Καϊτζημπασιάνης (αριστερά) εξηγούν ότι «μεσίτες», όπως ο πατέρας Ανδρέας Κόκκινος (στη μέση), παίζουν σημαντικό ρόλο στην κρητική κοινωνία.

«Σασμός» ακόμη και στον εμφύλιο

Ο Χνάρης, ο γηραιότερος «μεσίτης» στα Λιβάδια, ανκνέει τις απασχολήσεις του σασμού στα χρόνια της Κατοχής. «Επέρρασε» αναρχικές εποχές. Υπήρχαν εποχές που δεν λειτουργούσαν οι νόμοι και έπρεπε να αυτοπροστατευτούμε και εμείς οι ίδιοι γιατί αλλιώς θα ήταν ζούγκλα», λέει. Ο Τσαντηρόπουλος βρίσκει τις πρώτες αναφορές συμβιβασμών στην κρητική κοινωνία στα χρόνια της ενετοκρατίας. «Δύο οικογένειες υπέγραψαν ένα συμφωνητικό ενώπιον νοτάριου (συμβολαιογράφου) ότι δεν θα συνεχιστεί η έχθρα», λέει. Τριάντα τρία σχετικά έγγραφα της περιόδου 1612-1639 βρέθηκαν στα αρχεία του νοτάριου Ιωάννη Κρούσου του Γιάργου. Ο ίδιος τα χαρακτήριζε «ιστορμμένα τις αγάπες». Συντάσσονταν με πρωτοβουλία των εμπλεκόμενων ή μεσολαβητών και αφορούσαν κλοπές, φιλωνικές, βεντέτες, βιασμούς.

Αιώνες αργότερα συναντάται στην Κρήτη μια ακόμη παραλλαγή συμφιλίωσης. Προτού επεκταθεί στο νησί ο εμφύλιος πόλεμος που είχε ξεσπάσει στην υπόλοιπη χώρα, ολόκληρα χωριά δέχονταν δημόσια ότι προέχει η ειρήνη και ζητούσαν να σταματήσει οποιαδήποτε αντιπαλότητα. Και πάλι πρόσωπα κύρους από την κοινότητα εγγυούνταν τη συμφωνία και τα πρακτικά συμφιλίωσης δημοσιεύονταν στον Τύπο.

Ενδεικτικό είναι το πρωτοσέλιδο της εφημερίδας «Ελευθέρα Κρήτη», οργάνου του πολιτικού συνασπισμού των κομμάτων του ΕΑΜ, στις 16 Μαΐου 1947. Πρώτη είδηση είναι το πρακτικό συμφιλίωσης των κατόικων του Σκαλαίου. Είχαν μαζευτεί πέντε ημέρες νοτίτερα στο χωριό και παρουσία ιερέα και δικαστικού αποφασίσαν: «1) Να ζήσουμε εις το μέλλον περισσότερο αγαπημένοι και ηνωμένοι. 2) Η συμφιλίωσις μας θα βασίζεται εις τον αλληλοσεβασμό των πολιτικών φρονημάτων μας».

Μέσα στα χρόνια, εκεί όπου δεν

πρόφτασαν οι ντόπιοι να κάνουν σασμό, αψιμαχίες κατέληξαν σε βεντέτες. Υπάρχουν μέχρι και σήμερα οικογένειες που δεν έβγαλαν τα μαύρα, χωριά που ερήμωσαν και μέρη όπου δεν τελούνταν άλλο τοπικά πανηγύρια. Ο θάνατος από βεντέτα είναι όπως λέει ο Τσαντηρόπουλος «το αλακωμώτερο θάνατος». Δεν έχει τίποτα το ηρωικό. Το τραύμα που προκαλεί σαλεύει ακόμα στο παρόν.

Γι' αυτό και οι «μεσίτες» συχνά αγωνιούν πριν τελέσουν ένα σασμό. Εάν αποτύχουν ρισκάρουν να στιγμάτισουν την εικόνα τους. Θα φανεί ότι ο λόγος τους δεν μετράει. Νιώθουν συνυπεύθυνοι, καθώς το πρόβλημα του ξένου γίνεται και δικό

«Πέρασαν εποχές που δεν λειτουργούσαν οι νόμοι, έπρεπε να προστατευτούμε, αλλιώς θα ήταν ζούγκλα».

τους. Ο Χρόστος Χνάρης στα 85 του χρόνια πια δεν θέλει να παίρνει άλλα ρίσκα. Κινείται καμαρωτά στους δρόμους του χωριού και γραπώνει το χέρι του συνομιλητή του όποτε κάνει χειραψία. Μέχρι πριν από τρία χρόνια ήταν ενεργός συμφιλιωτής. «Δεν έλειπα από κανένα σασμό», λέει. «Τώρα σγά σγά αποσύρμα γιατί θέλω να προστατεύσω τον εαυτό μου. Μπορεί να πια τις κουβέντες μου, να δώσω οδηγίες. Αν δεν πάει καλά μια δουλειά όμως και αύριο τραυματιστούν ή σκοτωθούν φέρεις την ευθύνη».

Παρά την απόσυρση του ο Χνάρης δεν ξεχνά τις υποθέσεις που ανέλαβε. Έχει τύχει να συνεργαστεί και με άλλους «μεσίτες» από γειτονικά χωριά. Όταν του ζητάμε όμως να μιλήσει για τα περιστατικά αποφεύγει να μπει σε βάθος. «Αυτά τώρα κοιμούνται και δεν θέλω να τα ξυπνήσω», λέει.

Ο ρόλος του «μεσίτη», οι βαφτίσεις σε περιέργες ώρες για να μην γίνει έγκλημα και το τσούγκρισμα των ποτηριών.

του «μεσίτη» αναλαμβάνουν πρόσωπα κύρους στην τοπική κοινωνία. Εκείνοι που σύμφωνα με την κρητική διάλεκτο έχουν το «κόζι», δηλαδή αξιοσύνη και κοινωνική δύναμη. Συνήθως είναι άνω των 30 ετών και κτηνοτρόφοι, όχι γεωργοί καθώς οι πρώτοι θεωρούνται ελεύθεροι ενώ οι δεύτεροι στατικοί και εγκλωβισμένοι στη γη που καλλιεργούν. «Μεσίτες» γίνονται και δασκαλοί, γιατροί και ιερείς.

Ο πατέρας Αντρέας Κόκκινος έχει αναλάβει αρκετές μεσιτείες στα Λιβάδια. «Ο σασμός σημαίνει ότι ακόμα υπάρχει λόγος και αξιοπρέπεια», λέει. «Αν έλειπε από την Κρήτη, δεν θα είχαμε ισορροπία σήμερα». Συχνά ένας συμβιβασμός επικυρώνεται με μια βάφτιση, συντεκνία όπως την αποκαλούν στην Κρήτη. Στα καφενεία των Αναγείων οι ντόπιοι διηγούνται την ιστορία μιας γυναικας. Εξήντα χρόνια πριν, ερβωμένη και άλλους, δύο χωριανοί τσακώθηκαν και πρό-

Ποιοι δικαιούνται οικογενειακό επίδομα

Στις 11 Ιουλίου η καταβολή της δεύτερης δόσης. Μέχρι τις 30 Ιουνίου η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων μέσω του TAXISnet

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ
gpalaitsakis@e-typos.com

Στις 11 Ιουλίου έχει προγραμματιστεί ο ΟΓΑ να καταβάλει τη 2η δόση των οικογενειακών επιδομάτων του 2014 σε εκατοντάδες χιλιάδες νοικοκυριά με ένα ή περισσότερα προστατευμένα τέκνα.

Για να λάβουν τα ποσά που δικαιούνται οι οικογενειάρχες οι οποίοι πληρούν τα προβλεπόμενα από το νόμο εισοδηματικά κριτήρια θα πρέπει μέχρι τις 30 Ιουνίου να έχουν υποβάλει ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος TAXISnet, τόσο τις φορολογικές δηλώσεις για τα εισοδήματα του 2013 όσο και τις αιτήσεις Α21.

Τα ποσά που θα λάβουν οι δικαιούχοι οικογενειάρχες αντιστοιχούν στο 1/4 των ετήσιων ποσών των επιδομάτων και καλύπτουν το δεύτερο τρίμηνο του 2014.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία:

1 Κάθε οικογένεια με δύο γονείς και ένα παιδί:

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν μέχρι 9.000 ευρώ το 2013, δικαιούται επίδομα 40 ευρώ το μήνα ή 480 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014 δικαιούται να λάβει το ποσό των 120 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 480 ευρώ που έχει το δικαίωμα να εισπράξει για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν από 9.001 μέχρι 18.000 ευρώ το 2013, δικαιούται επίδομα 26,7 ευρώ το μήνα ή 320 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014 έχει το δικαίωμα να λάβει το ποσό των 80 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 320 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν από 18.001 μέχρι 27.000 ευρώ το 2013, δικαιούται επίδομα 13,3 ευρώ το μήνα ή 160 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο

τρίμηνο του 2014, πρέπει να λάβει το ποσό των 40 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 160 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν πάνω από 27.000 ευρώ το 2013, δεν δικαιούται επίδομα.

2 Κάθε οικογένεια με δύο γονείς και δύο παιδιά:

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν μέχρι 10.000 ευρώ το 2013, δικαιούται επίδομα 80 ευρώ το μήνα ή 960 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, δικαιούται να λάβει το ποσό των 240 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 960 ευρώ που έχει δικαίωμα να εισπράξει για όλο το χρόνο,

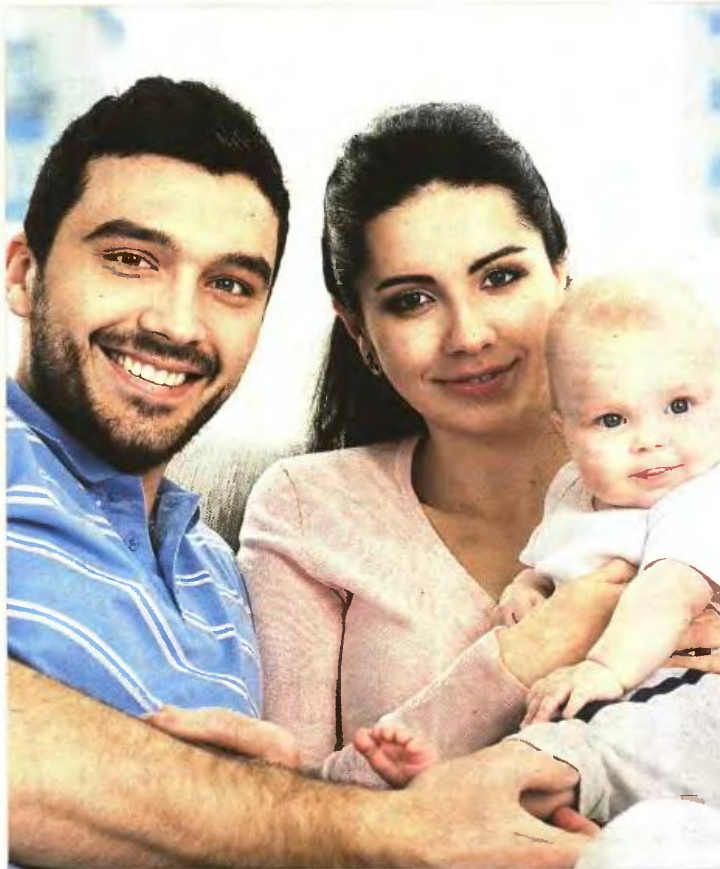
■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν από 10.001 μέχρι 20.000 ευρώ το 2013, δικαιούται επίδομα 53,3 ευρώ το μήνα ή 640 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, πρέπει να λάβει το ποσό των 160 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 640 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν από 20.001 μέχρι 30.000 ευρώ το 2013, δικαιούται επίδομα 26,7 ευρώ το μήνα ή 320 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, έχει το δικαίωμα να λάβει το ποσό των 80 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 320 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το ετήσιο εισόδημά της ήταν πάνω από 30.000 ευρώ το 2013, δεν δικαιούται επίδομα.

3 Για κάθε οικογένεια με δύο γονείς και τρία παιδιά:

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν μέχρι 11.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 245 ευρώ το μήνα ή 2.940 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια δικαιούται να λάβει το ποσό των 735 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 2.940 ευρώ,

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν από 11.001 έως 22.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 205 ευρώ το μήνα ή 2.460 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια έχει δικαίωμα να εισπράξει 615 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 2.460 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν από 22.001 έως 33.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 165 ευρώ το μήνα ή 1.980 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια δικαιούται να εισπράξει το ποσό των 495 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 1.980 ευρώ,

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν από 33.001 έως 45.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 125 ευρώ το μήνα ή 1.500 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια δικαιούται το ποσό των 375 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 1.500 ευρώ.

Κάθε οικογένεια με 2 γονείς, 3 παιδιά και εισόδημα πάνω από 45.000 ευρώ δεν δικαιούται επίδομα.

4 Για κάθε οικογένεια με δύο γονείς και τέσσερα παιδιά:

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν μέχρι 12.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 273 ευρώ το μήνα ή 3.276 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια δικαιούται επιδόματος 819 ευρώ, που ισοδυναμεί με το ¼ των 3.276 ευρώ,

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν από 12.001 έως 24.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 273 ευρώ το μήνα ή 3.276 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια δικαιούται επιδόματος 819 ευρώ, που ισοδυναμεί με το ¼ των 3.276 ευρώ,

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν από 24.001 έως 36.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 220 ευρώ το μήνα ή 2.640 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια πρέπει να λάβει το ποσό των 660 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 2.640 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο,

■ εφόσον το συνολικό εισόδημα του έτους 2013 ήταν από 36.001 έως 48.000 ευρώ, το συνολικό επίδομα (απλό επίδομα τέκνων + επίδομα τριτέκνου) ανέρχεται σε 167 ευρώ το μήνα ή 2.000 ευρώ το χρόνο. Για το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η οικογένεια έχει δικαίωμα να εισπράξει το ποσό των 500 ευρώ, δηλαδή το ¼ των 2.000 ευρώ που δικαιούται για όλο το χρόνο.

Κάθε οικογένεια με 2 γονείς, 4 παιδιά και εισόδημα πάνω από 48.000 ευρώ δεν δικαιούται επίδομα. ■

Τα ποσά που θα λάβουν οι δικαιούχοι οικογενειάρχες αντιστοιχούν στο 1/4 των ετήσιων ποσών των επιδομάτων και καλύπτουν το δεύτερο τρίμηνο του 2014

6. ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΣΤΙΑ

Μέσο:ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: ...21/06/2014 Ημ. Αποδελτίωσης: ...21/06/2014

Σελίδα: 12

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΣΤΙΑ»

Θερμές ευχαριστίες

Αγαπητέ Κύριε Διευθυντά,

Ἡ Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ἑλλάδος (ΑΣΠΕ), πού ἐκπροσωπεῖ Πανελλαδικά τίς 205.000 πολύτεκνες οἰκογένειες, σᾶς ἐκφράζει ὁμόφωνα τίς θερμότερες εὐχαριστίες της, γιά τό σημερινό δημοσίευμα τῆς Ἐφημερίδος σας μέ τίτλο: «**Η ΦΟΡΟΣΦΑΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ**», τῆς ἐγκρίτου Δημοσιογράφου σας κ. Μαρίας Μπαλοδήμου.

Ἡ ἐνέργειά σας αὐτή, Κύριε Διευθυντά, ὑποδηλώνει τήν κοινωνική εὐαισθησία καί τό ἐμπρακτο ἐνδιαφέρον, ὑμῶν προσωπικά, καί τῆς Ἐφημερίδος «Ἐστία», πρὸς τήν τάξη τῶν πολυτέκνων, πού ἀνήκει στίς πλέον εὐπαθεῖς ομάδες τῆς κοινωνίας καί εἶναι ἡ μόνη πού ἀντιστέκεται σθεναρά στόν κατήφορο τῆς ὑπογεννητικότητας, πού ἀπειλεῖ μέ ὀλοκληρωτικό ἀφανισμό τή χώρα μας. Καί πάλι σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμῶς.

Μέ ιδιαίτερη ἐκτίμηση,

Γιά τήν ΑΣΠΕ

Ὁ Πρόεδρος Βασίλειος Θεοτοκάτος
Ὁ Γεν. Γραμματέας Ἑμμανουήλ Χρυσόγελος

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη με έμφαση στους νέους και τις ευπαθείς ομάδες

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αποτελεί το πεδίο όπου η αποστολή και οι στόχοι μιας επιχείρησης συναντούν τις προσδοκίες του συνόλου και ευθυγραμμίζονται με την προσπάθεια κάθε κοινωνίας για πρόοδο, ευημερία και ποιότητα ζωής. Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ υιοθετεί έμπρακτα αυτή την αρχή, στο πλαίσιο μιας επιχειρηματικής στρατηγικής που έχει στο επίκεντρό της τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Ειδικά σήμερα, σε μια περίοδο κατά την οποία η οικονομική κρίση δημιουργεί αυξημένες κοινωνικές ανάγκες, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αναλαμβάνουν τον ρόλο που αντιστοιχεί σε μια μεγάλη και υπεύθυνη ελληνική επιχείρηση. Συνεισφέρουν ενεργά στην εθνική οικονομία και στην απασχόληση, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν πολύπλευρη δράση στην κοινωνία. «Τα τελευταία πέντε χρόνια ο Όμιλός μας υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης το οποίο αγκαλιάζει χιλιάδες ανθρώπους κάθε ηλικίας σε όλη την Ελλάδα. Στόχος μας είναι να το διευρύνουμε, δίνοντας έμφαση στους νέους ανθρώπους και στις ευπαθείς ομάδες», δηλώνει η κ. Ράνια Σουλάκη, Διευθύντρια ΕΚΕ Ομίλου.

► Στρατηγική & άξονες προτεραιότητας

Το πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ έχει σχεδιαστεί και υλοποιείται με βάση σαφείς στρατηγικές κατευθύνσεις και άξονες προτεραιότητας. Οι δράσεις του προγράμματος αναπτύσσονται σε δύο κύρια επίπεδα. Το πρώτο αφορά τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών της Δυτικής Αττικής και της Δυτικής Θεσσαλονίκης, όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ. Το δεύτερο επίπεδο περιλαμβάνει δράσεις σε ευρύτερο επίπεδο, με ιδιαίτερη έμφαση σε απομακρυσμένες και μειονεκτικές περιοχές. Σημείο αναφοράς για τη διαμόρφωση και την εξέλιξη των προτεραιοτήτων του προγράμματος, είναι η διαρκής αποτύπωση των προσδοκιών της κοινωνίας, μέσα από τακτικές έρευνες και ενεργούς διαλόγους αμφίδρομης επικοινωνίας με όλους τους κοινωνικούς εταίρους. Η διαδικασία αυτή επιτρέπει τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, με δράσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες. Επίσης, παρέχει τη δυνατότητα διαρκούς αξιολόγησης των ενεργειών, αλλά και του προγράμματος συνολικά. Εξίσου σημαντικό κριτήριο για τον σχεδιασμό του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης είναι η επένδυση σε δράσεις με μακροπρόθεσμο ορίζοντα με στόχο τη μεγιστοποίηση των θετικών αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου. Επίσης, δέσμευση για τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αποτελεί η ευρύτερη δυνατή ενσωμάτωση των αξιών του εθελοντισμού και της συμμετοχής στο πλαίσιο της εταιρικής κουλτούρας. Με βάση αυτές τις κατευθυντήριες αρχές, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ επενδύουν τα τελευταία χρόνια σε δράσεις που εστιάζουν κυρίως στους τομείς της κοινωνικής αλληλεγγύης, της εκπαίδευσης και της νέας γενιάς, του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής.

► Δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης

Κάθε κοινωνία κρίνεται από την αλληλεγγύη που δείχνει στα πιο αδύναμα μέλη της, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης. Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ συνεισφέρουν ενεργά στην προσπάθεια για τη στήριξη του κοινωνικού ιστού, δημιουργώντας ένα δίκτυο προστασίας για ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες και οικογένειες που χρειάζονται βοήθεια. Ενδεικτικές δράσεις: Παροχή δωρεάν πετρελαίου θέρμανσης σε πολύτεκνες οικογένειες και ανέργους, το οποίο ξεκίνησε το 2009 και υλοποιείται κάθε χειμώνα στις περιοχές του Θριάσιου και της Δυτικής Θεσσαλονίκης, έχοντας ωφελήσει έως τώρα περισσότερους από 1.100 συνανθρώπους μας. Επίσης, ο Όμιλος παρέχει δωρεάν πετρέλαιο θέρμανσης σε σχολεία και φορείς περιοχών, κυρίως ορεινών, που εμφανίζουν χαμηλές θερμοκρασίες τον χειμώνα, καθώς και σε ιδρύματα και ΜΚΟ σε όλη την Ελλάδα. Το πρόγραμμα «Πάμε Κατασκίνηση», το οποίο υλοποιείται σε ετήσια βάση από το 2008 δίνοντας την ευκαιρία σε παιδιά από ευπαθείς ομάδες των ιδίων περιοχών να κάνουν δωρεάν διακοπές σε επιλεγμένες κατασκηνώσεις. Μέχρι σήμερα στο πρόγραμμα έχουν συμμετάσχει περισσότερα από 1.500 παιδιά. Δωρεά τροφίμων σε οικογένειες που

αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, τις ημέρες του Πάσχα και των Χριστουγέννων. Μέχρι τώρα, η δράση αυτή έχει «γεμίσει» το γιορτινό τραπέζι περισσότερων από 2.100 οικογενειών. Δράσεις στον τομέα της πρωτοβάθμιας περίθαλψης: σημείο αναφοράς αποτελεί η συνεργασία με τη ΜΚΟ Γιατροί του Κόσμου, η οποία υλοποιήθηκε το 2012 και το 2013, καλύπτοντας συνολικά περισσότερους από 2.400 κατοίκους της Δυτικής Θεσσαλονίκης και του Θριάσιου. Στις ίδιες περιοχές, υλοποιήθηκε το 2009 και το πρόγραμμα παροχής δωρεάν προληπτικών εξετάσεων σε ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα για 1.200 πολίτες άνω των 65 ετών. Συνεργασία με την ΜΚΟ ΕΛΙΞ, για την υλοποίηση προγράμματος δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά και νέους, που φοιτούν στα τρία ειδικά σχολεία της Θεσσαλονίκης. Τέλος, με στόχο να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των αναγκών που προκαλεί η κρίση, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ στήριζαν τη λειτουργία των Κοινωνικών Παντοπωλείων που λειτουργούν στους όμορους δήμους και ενισχύουν οικονομικά το έργο περισσότερων από 100 κοινωνικών οργανώσεων σε όλη την Ελλάδα.

► Εκπαίδευση και νέα γενιά

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, επενδύοντας στη νέα γενιά, στηρίζουν ενεργά την εκπαιδευτική κοινότητα του τόπου και τους νέους ανθρώπους που προσπαθούν, διακρίνονται και κάνουν όνειρα για το μέλλον τους. Τα τελευταία πέντε χρόνια υλοποιούν σειρά δράσεων, όπως:

- Ενίσχυση της σχολικής κοινότητας στις τοπικές κοινωνίες Θρακίου και Δυτικής Θεσσαλονίκης, καθώς και σε σχολεία και φορείς περιοχών της Α' Ζώνης, με τη χορηγία περισσότερων από 1 εκατ. λίτρων πετρελαιοι θέρμανσης σε σχολεία όμορων δήμων, με δωρεές εξοπλισμού, χορηγίες εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων κ.λπ.
- Πρόγραμμα βράβευσης μαθητών από τη Δυτική Αττική και τη Θεσσαλονίκη, οι οποίοι εισάγονται με υψηλές επιδόσεις στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε ετήσια βάση από το 2009, έχοντας βραβεύσει συνολικά περισσότερους από 2.000 αριστούς φοιτητές.
- Πρόγραμμα υποτροφιών που δίνει την ευκαιρία σε άριστους μεταπτυχιακούς φοιτητές να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 2013 και υλοποιείται σε πανελλαδική κλίμακα.
- Συνεργασία με το ALBA Graduate

Business School για τη διοργάνωση δωρεάν σεμιναρίων ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους. Μέχρι τώρα έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα περισσότεροι από 700 νέοι από την περιοχή του Θρακίου και της Θεσσαλονίκης.

- Χορηγία του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Η ενέργεια για ζωή... ταξιδεύει», που υλοποιείται υπό την αιγίδα του υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 2013 και «ταξιδεύει» σε 7 νησιά της άγονης γραμμής (Σίκινος, Σέριφος, Σκιάθος, Σκόπελος, Κόσος, Κάρπαθος, Καστελλόριζο), με σκοπό να διαδώσει ιδέες, σκέψεις και απόψεις γύρω από περιβαλλοντικά θέματα στους μαθητές, αλλά και σε όλους τους κατοίκους των νησιών.
- Δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικής εκπαίδευσης σε πανελλαδικό επίπεδο. Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ στηρίζουν τη συμμετοχή μαθητών και φοιτητών σε δράσεις όπως ο διαγωνισμός «Καλύτερη Εικονική Επιχείρηση» που διοργανώνεται από το Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων, ο διεθνής διαγωνισμός Global Management Challenge, ο ετήσιος θεατός Πανοράματος Επιχειρηματικότητας καθώς και το πρόγραμμα του ΣΕΒ «Μαζί στην εκκίνηση».

► ε-θέλω: δράσεις εταιρικού εθελοντισμού

Η ανάπτυξη του εταιρικού εθελοντισμού αποτελεί σημαντική διάσταση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Υιοθετώντας το σύνθημα «ε - θέλω», τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ενθαρρύνουν τους ανθρώπους τους να συμμετέχουν ενεργά σε πρωτοβουλίες και δράσεις προσφοράς στην κοινωνία. Μεταξύ άλλων, οι εργαζόμενοι του Ομίλου συμμετέχουν σε προγράμματα εθελοντικής αιμοδοσίας, σε δράσεις συγκέντρωσης φαρμάκων, τροφίμων και άλλων ειδών για τη στήριξη οικονομικά αδύναμων πολιτών, καθώς και στον Κλασικό Μαραθώνιο Αθηνών και στον Μαραθώνιο Θεσσαλονίκης, για τη στήριξη φιλανθρωπικών σκοπών.

► Τοπικές κοινωνίες και ποιότητα ζωής

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες των τοπικών κοινωνιών για μια καλύτερη καθημερινότητα. Σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και φορείς των περιοχών όπου δραστηριοποιούνται, αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δράσεις που αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

- Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και σε πρωτοβουλίες με στόχο την προστασία και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος. Τα τελευταία πέντε χρόνια έχουν υλοποιηθεί ενέργειες όπως:
- Χρηματοδότηση του έργου «Παρακολούθηση της Οικολογικής Ποιότητας της Λίμνης Κουμουνδούρου και Σχεδιασμός Δράσεων Διαχείρισης, Αποκατάστασης και Ανάδειξης», το οποίο υλοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ).
- Επίσης, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ χρηματοδοτούν μελέτη διαμόρφωσης

και ανάδειξης της αρχαιολογικής σπουδαιότητας του γεωγραφικού λόφου Ρετιών.

- Ενίσχυση δράσεων τοπικών φορέων σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών, δενδροφυτεύσεις και χορηγία για την επαναλειτουργία και την ετήσια συντήρηση Περιβαλλοντικών Σταθμών, όπου μετράται το επίπεδο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στους δήμους.
- Συνεισφορά με δωρεές και χορηγίες των οχημάτων, απορριμματοφόρων, εξοπλισμού καθαριότητας των δήμων αλλά και σε μια σειρά από έργα συντήρησης και δημιουργίας υποδομών, όπως παιδικές χαρές, βρεφονηπιακοί σταθμοί, φωτοβολταϊκά, χώροι άθλησης και αναψυχής κ.λπ.
- Επίσης, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αναλαμβάνουν σημαντικές δράσεις στους τομείς του αθλητισμού και του πολιτισμού, ενισχύοντας τοπικούς φορείς, πολιτιστικούς θεσμούς, συλλόγους, αθλητικά σωματεία και διοργανώσεις.

► Με το βλέμμα στο μέλλον

Το πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ αξιολογείται και εξελίσσεται συστηματικά, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο.

Αξιοποιώντας την πολύτιμη εμπειρία που έχει αποκτήσει τα τελευταία πέντε χρόνια, ο Όμιλος εξακολουθεί να σχεδιάζει και να υλοποιεί δράσεις που έχουν στόχο να προσφέρουν ακόμη πιο ουσιαστική και άμεση στήριξη, εκεί όπου χρειάζεται.

Στο επόμενο διάστημα, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ θα συνεχίσουν να συνεισφέρουν στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, στην ενδυνάμωση της νέας γενιάς και στην κοινή προσπάθεια για τη διαμόρφωση μιας καλύτερης πραγματικότητας στη μετά κρίσης εποχή.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ:

σεβασμός προς τον συνάνθρωπο, τον εργαζόμενο και το περιβάλλον

Οι επιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αφορούν όλο και μεγαλύτερο αριθμό ατόμων και κρατών, η αύξηση της ευαισθησίας σε θέματα προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και το όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον που δείχνουν οι επιχειρήσεις για το ανθρώπινο δυναμικό έχουν διαμορφώσει ένα νέο πλαίσιο δράσης για τις επιχειρήσεις. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η ΕΥΔΑΠ έχει ήδη εντάξει τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον πυρήνα της επιχειρηματικής της δράσης, γεγονός που καθιστά την ανάγκη εφαρμογής των αρχών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης πιο επιβεβλημένη από ποτέ.

Εταιρική Υπευθυνότητα για την ΕΥΔΑΠ δεν σημαίνει απλά μια πολιτική που θα προσδώσει θετική αξία στην εικόνα της Εταιρείας και θα προκαλέσει στο κοινό θετικά συναισθήματα για αυτή. Εταιρική Υπευθυνότητα σημαίνει κοινότητα, σεβασμός προς τον συνάνθρωπο, τον εργαζόμενο και το περιβάλλον. Σημαίνει επίσης ανάπτυξη κοινωνικών πρωτοβουλιών και δράσεων άρρηκτα συνδεδεμένων με τις κοινωνίες όπου δραστηριοποιείται, αλλά και εφαρμογή εκείνων των επιχειρηματικών πρακτικών που εξασφαλίζουν την

αναπτυξιακή πορεία της Εταιρείας.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι πρόσφατες πρωτοβουλίες της Εταιρείας για την ανακούφιση ασθενέστερων οικονομικά ομάδων και ειδικότερα τρίτεκνων, πολύτεκνων και μονογονεϊκών οικογενειών με τρία παιδιά όπως και υπερηλίκων με χαμηλό εισόδημα μέσω παροχής εκπαιδύσεων στους λογαριασμούς ύδρευσης αποτελούν έμπρακτη απόδειξη του κοινωνικού προσώπου της ΕΥΔΑΠ προς τη δοκιμασμένη από την οικονομική κρίση ελληνική κοινωνία.

Η Εταιρεία επίσης δεν θα μπορούσε να είναι απύσχα από το μείζον ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος, ως εταιρεία διαχείρισης του πολυτιμότερου φυσικού πόρου, του νερού. Εκτός από την υπεύθυνη διαχείριση του πόρου, η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς και στην υιοθέτηση προτύπων που διασφαλίζουν την αδιατάρακτη σχέση του ανθρώπου με τον ζωτικό του χώρο, το περιβάλλον.

Η διεξαγωγή του Εκπαιδευτικού Περιβαλλοντικού Προγράμματος είναι μείζονος σημασίας για την Εταιρεία, καθώς αποτελεί τη ζωντανή προβολή του πολυδιάστατου έργου της και συμβάλλει στην καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που διεξάγεται εδώ και 16 χρόνια, απευθύνεται σε μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και κάθε χρόνο περίπου 20.000 μαθητές το παρακολουθούν και λαμβάνουν δωρεάν ενημερωτικά έντυπα και αναμνηστικά δώρα. Μετά το πρόγραμμα διεξάγονται και διαδραστικές δραστηριότητες με στόχο τη δημιουργική αφομοίωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Ειδικότερα φέτος, εκατοντάδες παιδιά γέμισαν με τις χαρούμενες φωνές τους την αίθουσα εκδηλώσεων στον Περισσό από τις 11 έως τις 21 Μαρτίου 2014 με αφορμή τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν από τη Διεύθυνση Επικοινωνίας και Εταιρικών Σχέσεων της ΕΥΔΑΠ για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού.

Έννοιες πολύπλοκες, όπως ύδρευση, αποχέτευση, βιολογικοί σταθμοί, ερμαιοποίηση και λειψυδρία, έγιναν κατανοητές από τους μικρούς μας φίλους χάρη στον εύληπτο τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Εταιρείας που είναι εξοπλισμένο με τα πιο σύγχρονα υλικοτεχνικά και ηλεκτρονικά μέσα που αναβαθμίζονται κάθε χρόνο. Ταυτόχρονα, ταξίδεψαν στον μαγικό κόσμο των παραμυθιών κι άκουσαν ιστορίες με θέμα το νερό, κατανοώντας την ανάγκη προστασίας του.

Το εορταστικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με τις δημιουργικές δραστηριότητες των

παιδιών που περιελάμβαναν εικαστικές δημιουργίες με θέμα το νερό υπό τους μουσικούς ήχους νερού και τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό για την καλύτερη ευχή για το νερό που τα παιδιά κρέμασαν στο Δέντρο των Ευχών ως μια συμβολική κίνηση αναγνώρισης της διαχρονικής αξίας του πιο πολύτιμου φυσικού πόρου. Όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό, η ανάπτυξη ενός ανθρωποκεντρικού και υπεύθυνου οργανισμού, όπου ικανοποιούνται και αφοσιωμένοι εργαζόμενοι λειτουργούν συλλογικά, δημιουργώντας αξία και εξασφαλίζοντας την αειφόρο εξέλιξη της Εταιρείας, αποτελεί πρωταρχικό στόχο για την ΕΥΔΑΠ. Γι' αυτό η Εταιρεία δίνει έμφαση στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων της επενδύοντας στο ανθρώπινο δυναμικό, στην παραγωγικότητα, όπως και σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

Τέλος, στην Εταιρεία έχει θεσμοθετηθεί και εθελοντισμός των εργαζομένων με στόχο μέσα από την εθελοντική προσφορά να ενισχυθεί το αίσθημα της ομαδικότητας και της αυτοδραστηριότητας μέσα στην εταιρεία και να αναπτύξουν οι εργαζόμενοι τις επαγγελματικές, κοινωνικές και επικοινωνιακές τους δεξιότητες. Ήδη το 2013 πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία δύο μεγάλες εκδηλώσεις, η Παγκόσμια Ημέρα Νερού και η Γιορτή Νερού στο Φράγμα του Μαραθώνα, με τη συμμετοχή εθελοντών εργαζομένων.

